

AFECTES

PUNT D'AFECTIVITAT PER A JOVES

MEMÒRIA 2021 - VILADECANS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. ANÀLISI DE DADES. PUNT AFECTES	3
2.1. Perfil de les persones joves ateses	4
2.2. Impacte de les intervencions realitzades	10
3. ANÀLISI DELS RECURSOS HUMANS I MATERIALS	14
5. CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA DEL SERVEI	15

1. INTRODUCCIÓ

Atès que des d'Igualtat de Gènere i Polítiques LGBTI+ es va sol·licitar una subvenció en data 8 de gener de 2021 a l'Àrea Metropolitana de Barcelona en la seva primera convocatòria 2020-2021, del Programa metropolità de foment de la cohesió social, en la línia de treball 4. Gènere i Identitat, amb les característiques establertes al Pla per a l'execució del "PROJECTE DE DETECCIÓ, SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ: UN MODEL INTEGRAL PER AFRONTAR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE".

Atès que la Junta de Govern Local del 10 de febrer de 2021 va APROVAR l'ACCEPTACIÓ i l'execució de "PROJECTE DE DETECCIÓ, SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ: UN MODEL INTEGRAL PER AFRONTAR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE".

Atès que el PROJECTE DE DETECCIÓ, SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ: UN MODEL INTEGRAL PER AFRONTAR LES DESIGUALTATS DE GÈNERE contempla entre d'altres en el seu tercer objectiu el següent:

O3.1. Potenciar l'educació en valors, la coeducació i la inclusió de la perspectiva de gènere a l'acció educativa

O3.2. Incloure la diversitat sexual, afectiva i de gènere i la diversitat de les famílies en l'acció educativa

O3.3. Dotar d'eines, recursos i estratègies al jovent de Viladecans per detectar i prevenir les desigualtats i les violències sexistes

O3.4. Dotar d'eines i recursos a les agents implicades en desplegar el Protocol Marc d'Abordatge de les agressions sexistes i LGTBIfòbiques als espais privats de concurrència pública de Viladecans.

Les principals funcions que es desenvolupen en el servei Punt Afectes són:

- Realitzar atencions individuals amb persones joves que requereixin suport emocional o acompanyament afectiu, d'acord amb la seva disponibilitat horària.
- Seguiment de les atencions dutes a terme.
- Programar activitats o treball en grup, si es detecten necessitats i interessos compartits i gestionar-les.
- Coordinar-se amb professionals d'altres serveis o recursos per a la detecció i intervenció de casos.

- Difondre el servei en els equipaments públics i a xarxes socials digitals, seguint les directrius corporatives i les indicacions de l'Ajuntament de Viladecans
- Gestionar una línia de WhatsApp/Telegram pròpia per comunicar-se amb el jovent en uns horaris concrets prèviament acordats amb l'equip del centre de recursos per a joves i l'equip d'igualtat de gènere i LGBTI+.

Tot això es vincula amb altres objectius dels **ODS de l'Agenda 2030 com l'objectiu 5** d'aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i nenes vetllant per la participació plena i efectiva de les dones, i per la igualtat d'oportunitats en el lideratge de la vida pública.

- Al Punt afectes es realitza divulgació contra els prejudicis i els estereotips de gènere: es fomenten relacions igualitàries i es manifesta el paper de les dones en totes les esferes.
- S'utilitza un llenguatge no sexista i que no és discriminatori, tant en el tracte amb les persones participants com amb les altres persones de l'entorn professional.
- S'acompanya en la reflexió sobre els valors que transmet l'entorn (publicitat, televisió, xarxes socials, etc.), perquè sovint reproduïxen estereotips sexistes.

I finalment, també es troba relació amb l'objectiu 10 per reduir la desigualtat en i entre els països, abordat des de la inclusió social, econòmica i política de totes les persones forjant vincles i trencant barreres d'edat, gènere, classe, capacitats, llengua, origen o orientació sexual.

- Promovent la creació d'espais per a la participació ciutadana, fent especial atenció als col·lectius subrepresentats.
- Participant en activitats de lleure, formatives, etc. que permeten conèixer altres realitats socials i/o culturals.
- Col·laborant amb entitats del nostre municipi o territori que treballin en favor de la reducció de les desigualtats.
- Realitzant accions contra els estereotips i contribuint a desmuntar els rumors, que són el germen d'actituds racistes i pràctiques discriminatòries que fomenten la por i la desconfiança entre les persones.

2. ANÀLISI DE DADES. PUNT AFECTES

Aquest any, a partir de finals de maig, ha sigut el primer any que s'ha dedicat una jornada parcial de 15 hores setmanals per dur a terme aquest servei específic.

Aquestes hores s'han distribuït en 4 hores de matí els dimarts per fer gestions administratives i les hores restants distribuïdes en les tardes de dimarts, dimecres i dijous per dur a terme les atencions individuals i grupals.

Anteriorment, ho duia a terme la professional educadora social que portava el SIAD un cop a la setmana i ho destinava totalment a dones joves en situacions de violència de gènere.

Amb aquesta ampliació d'hores (maig 2021) i amb una persona professional especialitzada en persones joves, s'ha pogut fer un traspàs dels casos previs amb la finalitat de continuar el seguiment i a més ampliar el tipus de demandes i el perfil de les usuàries.

2.1. Perfil de les persones joves ateses

Durant l'any 2021, s'han atès un total de 28 persones joves. Per tal d'analitzar la realitat que ens hem trobat al servei hem agafat les variables que tenen a veure amb:

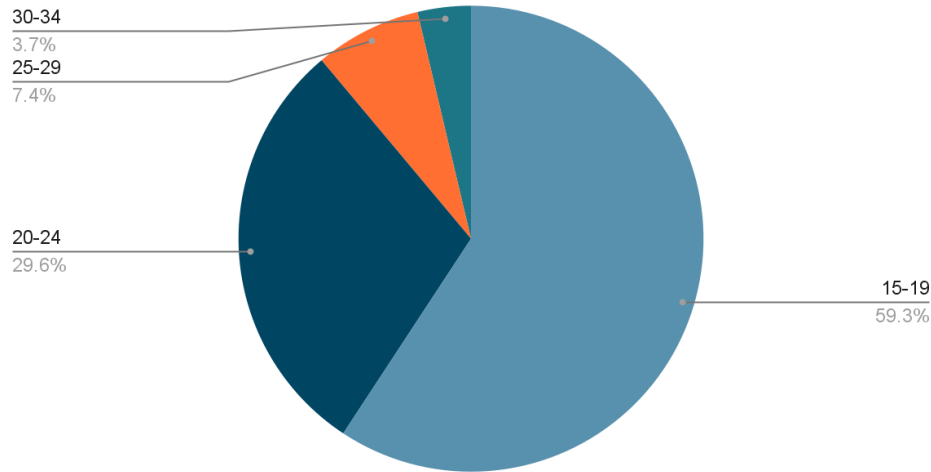
- L'edat de les persones joves
- Gènere de les persones joves
- La seva procedència
- El nivell d'estudis
- Si disposen de certificat de discapacitat
- La situació laboral

En l'àmbit individual, les persones joves ateses al servei podem dir que tenien una edat compresa entre els 15 i 30 anys, amb una mitjana d'edat de 18,82 anys.

Un 59.3% representa la franja d'edat entre 15 i 19 anys, que és la majoritària, seguint-la amb un 29.6% que va dels 20 als 24 anys, després tenim amb un 7.4% la franja entre 25 i 29 anys i l'últim 3.7% són persones joves entre 30 i 34 anys.

Grup de persones joves ateses

Segons edat

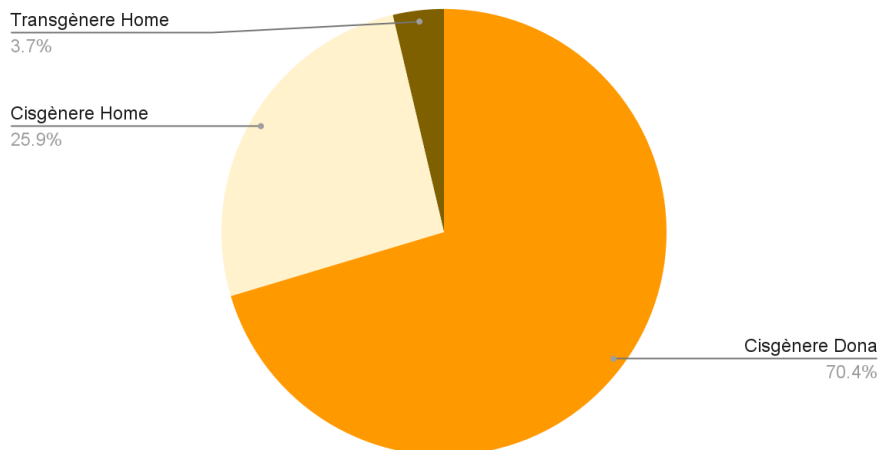
Un dels objectius d'aquest any 2021 era el d'assolir una atenció més àmplia en qüestions de gènere, podent oferir aquest servei a persones joves tant dones com homes.

La gran majoria s'han identificat com a persones cisgènere, però hem tingut en compte la diversitat en la identitat de gènere i vàrem incloure la categoria transgènere per obtenir aquesta visió més completa de la realitat en vers aquesta qüestió.

Encara que la finalitat és aconseguir un 50% de nois en vers les dones, ens trobem amb una tendència clarament femenina amb un 70.4% de persones joves cisgènere dones. Seguint-la amb un 25.9% de nois cisgènere i exclusivament amb un perfil de noi transgènere que forma el 3,7%.

Grups de persones joves ateses

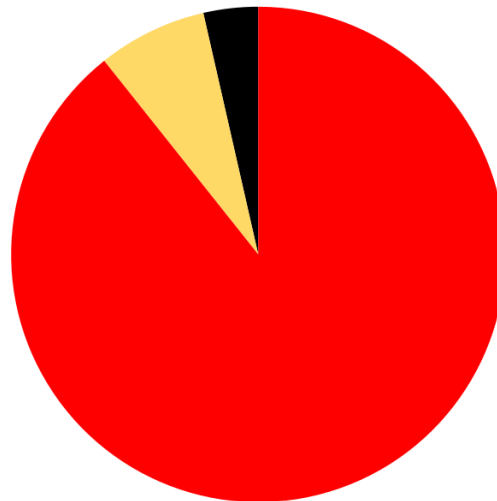
Segons gènere

Pel que fa a la procedència, el 89.3% (n=28) han nascut a Catalunya, mentre que un 7.1% restant són procedents de l'Estat Espanyol i un 3.6% procedents de fora del continent europeu. S'ha de dir que la majoria tenen una forta vinculació al municipi, fa anys que resideixen a Viladecans i tenen l'empadronament.

Grup de persones joves ateses
Segons procedència

- Catalunya
- Estat Espanyol
- Fora del continent Europeu

En l'àmbit d'estudis de les persones joves usuàries, el 38.5% es troben estudiant o han finalitzat estudis mitjans. El 34.6% està estudiant estudis superiors, el 23.1% han finalitzat estudis primaris i no s'hi consideren en situació de formació acadèmica i el 3.8% han finalitzat estudis superiors i disposen d'una titulació de graduat/da.

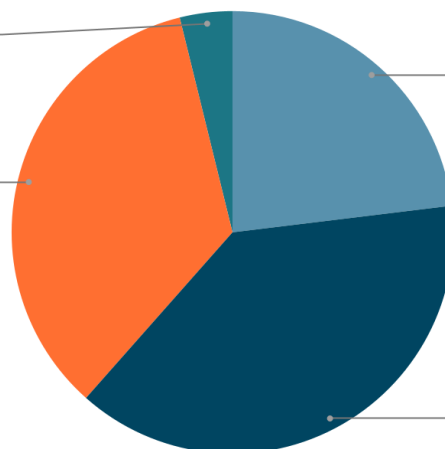
Grup de persones joves ateses
Segons estudis

Graduat/da
3.8%

Primaris
23.1%

Superiors
34.6%

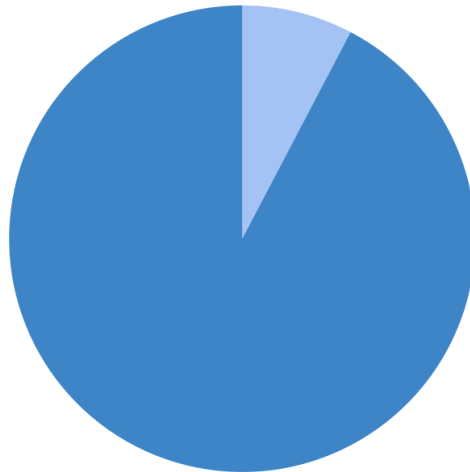
Mitjans
38.5%

En l'àmbit de dades de les persones beneficiàries del servei de Punt Afectes, també podem parlar del seu estat de capacitats. Majoritàriament, es consideren en situació de privilegi en vers les seves capacitats físiques i psíquiques, específicament un 92.3% no disposa de carnet de discapacitat i un total de 2 casos que representen el 7.7% si el té.

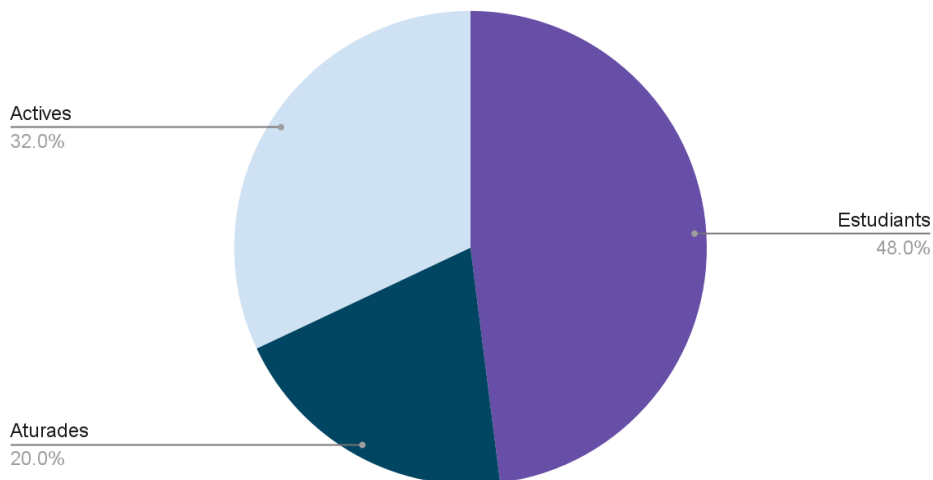
Grup de persones joves ateses
Segons certificat de discapacitat

- Certificat de discapacitat
- No disposa de certificat de discapacitat

Encara que l'atenció es troba focalitzada al grup de persones joves i la majoria estan en etapa formativa, també hem tingut en compte la situació laboral. En aquest cas la majoria se situa en el grup d'estudiants amb un 48%. Seguint aquest grup estan les persones joves actives amb un 32% i en situació d'atur amb un 20%.

Grup de persones joves ateses
Segons situació laboral

El motiu de la demanda de les persones joves a Punt Afectes, ha sigut majoritàriament per treballar aspectes vinculats a les relacions intrafamiliars.

Taula 1. Evolució de les persones joves ateses a servei Punt Afectes

2018	2019	2020	2021
8	8	1	28

Pel que fa al nombre de persones joves ateses al llarg del 2021, difereix amb els anys anteriors per les raons que hem comentat prèviament amb la nova incorporació d'una persona tècnica específica. Amb una disponibilitat de 15 hores setmanals dins del centre de recursos per a joves Can Xic. Tot i que la finalitat era acabar l'any 2021 amb 25 persones ateses, hem superat aquesta xifra i cal remarcar que ens trobem amb una demanda de 4 noves primeres visites confirmades per al mes de gener del 2022.

Taula 2. Motius d'intervenció de les persones joves ateses (2021)

Autoconcepte	Autoestima	Relacions familiars	Relacions sexoafectives	Preses de decisions	Diversitat funcional
2	6	7	4	2	2

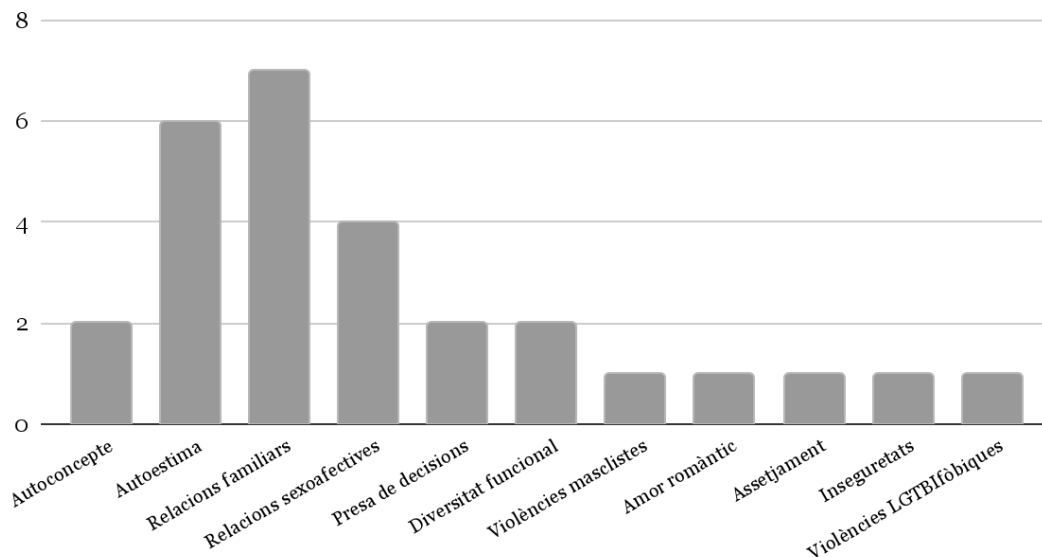
Violències masclistes	Amor romàntic	Assetjament	Inseguretats	Violències LGTBIfòbiques
1	1	1	1	1

Durant aquest període de mig any, des que es va començar el servei Punt Afectes amb l'ampliació horària, s'han detectat les raons que ja esperàvem. En relació amb la demanda que es feia des del col·lectiu en vers els serveis psicosocials del municipi i connectats amb l'agreuement de la salut mental durant la pandèmia.

Específicament, en Punt Afectes ens adaptem a les demandes de les persones joves. Això vol dir que tenim en compte que gran part de les raons d'intervenció aquí categoritzades són transversals, però per la demanda de les persones usuàries

marquem aquell motiu d'intervenció a allò que es demana en una primera visita d'avaluació diagnòstica.

Grup persones joves ateses
Segons motiu d'intervenció

El motiu més expressat per demanar atenció al servei Punt Afectes, és allò que relaciona amb aspectes intrafamiliar amb un total de 7 atencions (n=28). Això es vincula amb característiques específiques de l'etapa de l'adolescència i la desvinculació amb el món adult. Això pot provocar violències psicològiques, verbals o simbòliques en l'àmbit comunitari més proper, sobretot les més destacades han sigut en la relació pare i filla.

El segon aspecte més destacat, és el que es vincula amb la baixa autoestima amb un total de 6 casos (n=28). Aquesta sensació de baixa autoestima té a veure amb l'aspecte físic i amb les expectatives d'èxit social físic o digital que es tenen sobre les persones joves.

El tercer aspecte més rellevant són les demandes per relacions sexe afectives amb un total de 4 (n=28). La tradició del servei ha estat atendre violències masclistes vinculades al servei SIAD. Però, tot i que s'han realitzat aquestes demandes, també hem fet atenció a demandes sobre pràctiques sexuals i a la prevenció de violències simbòliques o psicològiques dins de les relacions de parella, com per exemple mitjançant el control, la gelosia, la desconfiança...

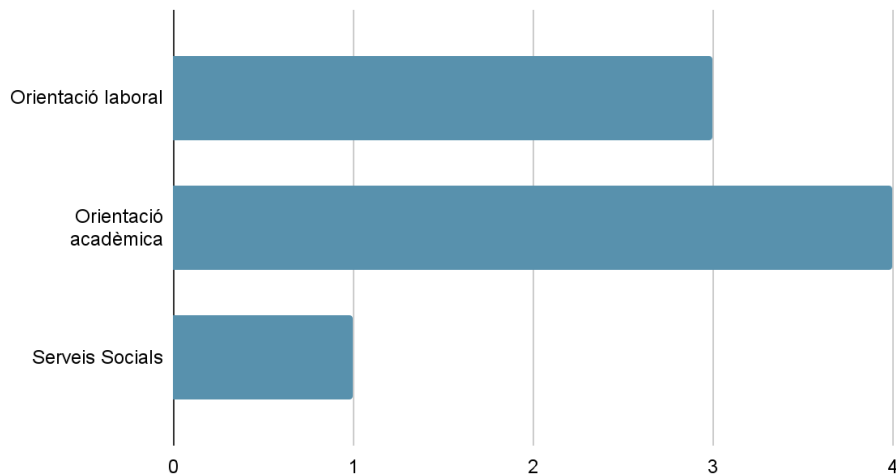
La resta d'aspectes tenen a veure amb l'autoconcepte (2 casos) que també va molt lligat a l'autoestima; la presa de decisions (2 casos), un aspecte que té molt a veure amb moments de l'adolescència per decidir estudis futurs o hobbies esportius d'alt

rendiment; situacions vinculades a les diversitats funcionals (2 casos), en aquest cas han sigut tant físiques com psíquiques i que han desencadenat violències i assetjament escolar i en un cas familiar;

2.2. Impacte de les intervencions realitzades

Durant el 2021 hem atès a persones derivades tant de la mateixa entitat de recursos per a persones joves de Can Xic, com per part de l'orientació laboral i acadèmica i de manera més excepcional, en un sol cas, des de Serveis Socials.

Grup de persones joves
Segons les derivacions ateses

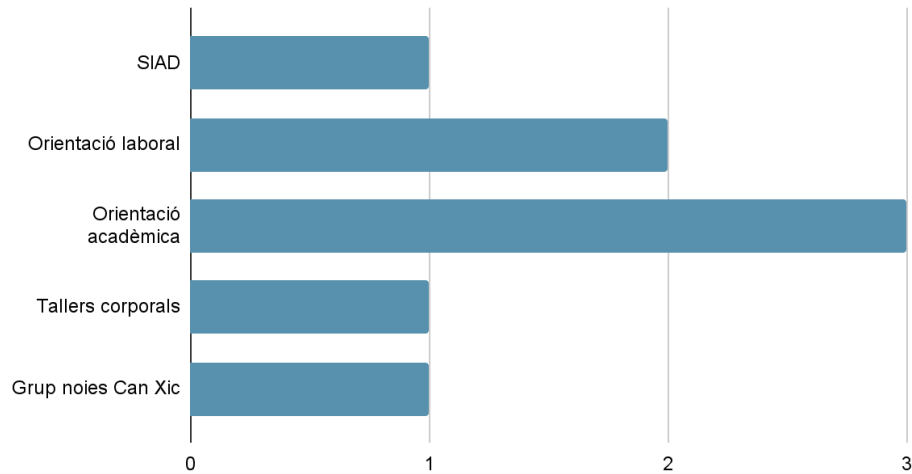

Tots els 7 casos que procedien de derivacions d'altres recursos es troben tancats, encara que tots 7 s'han vinculat al grup de WhatsApp que s'està operant des del recurs perquè el mateix grup d'usuaris i usuàries de Punt Afectes pugui tenir un espai virtual per compartir recursos sobre la gestió emocional, a més de participar en el suport d'altres persones joves de la comunitat. Actualment, el grup té una participació diària amb un total de 14 persones. Això ens facilita el seguiment de les persones participants, encara que la seva atenció hagi sigut derivada a un altre recurs o es consideri tancat.

De les 28 persones joves ateses aquest 2021, només 8 van ser derivades a altres recursos. Una va ser una doble derivació a SIAD amb la mare de l'adolescent i la noia jove va ser derivada al grup de noies que porta l'educadora social al mateix espai de Can Xic. La segona derivació va ser a un grup de suport i oci de Barcelona per a persones que han viscut l'adopció i així poder compartir espais de lleure amb gent que tingui experiències semblants. La tercera va ser una derivació a uns tallers corporals també a Barcelona per a un usuari amb "mobilitat reduïda". I les últimes

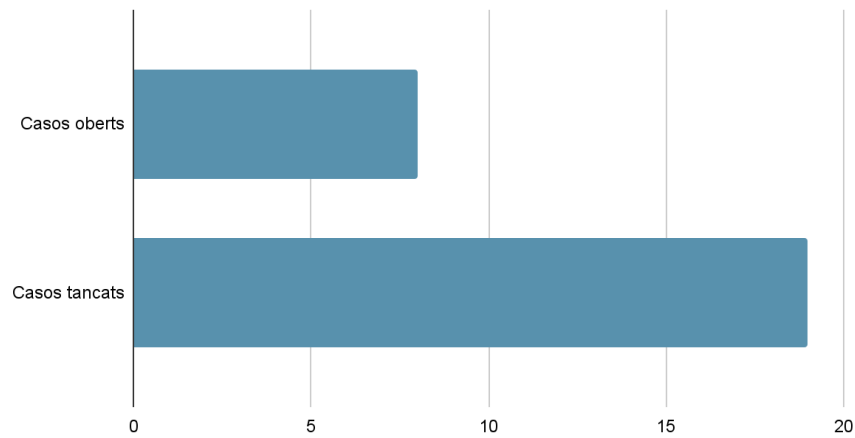
5 derivacions van ser de manera interna amb el servei d'orientació acadèmica i laboral.

Grup de persones joves ateses
Segons derivacions realitzades

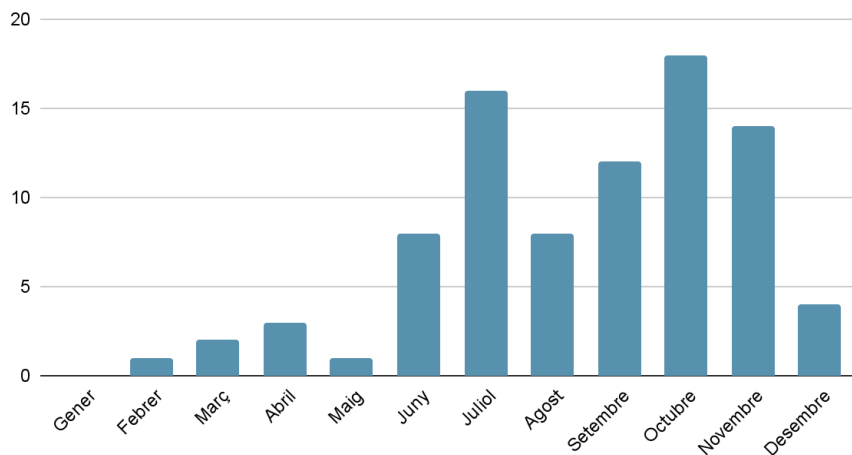
De les 28 persones ateses ens trobem amb un 77.4% de casos tancats, però encara vinculats amb el servei via WhatsApp o en les diferents accions programades amb metodologia grupal.

Grups de persones joves ateses
Segons tancament dels casos

Tot i que la metodologia d'atenció del servei Punt Afectes té en compte una 1a atenció per avaluar de manera diagnòstica i després seguiments per comprovar la millora del procés de la persona jove usuària, no hi ha una quantitat establerta d'assistències per persona usuària. A continuació detallarem totes les visites realitzades mensualment i n'extrèiem que la mitjana és de 3,1 visites per persona.

Grup de persones joves ateses (2021)
Segons visites mensuals

Com podem observar al gràfic, durant els primers cinc mesos de l'any el nombre de sessions programades va ser molt baix en comparació amb la resta, perquè encara no es trobava incorporada la nova responsable tècnica. Però, considerem un èxit el fet que l'educadora social ha pogut augmentar el nombre d'intervencions no derivades d'altres serveis gràcies a la comunicació interna amb el departament d'educació i mitjançant l'Instagram (<https://www.instagram.com/viladecansjove/>), a més les mateixes usuàries han sigut les que han recomanat el servei a amics i amigues de l'entorn que també han pogut fer-hi ús.

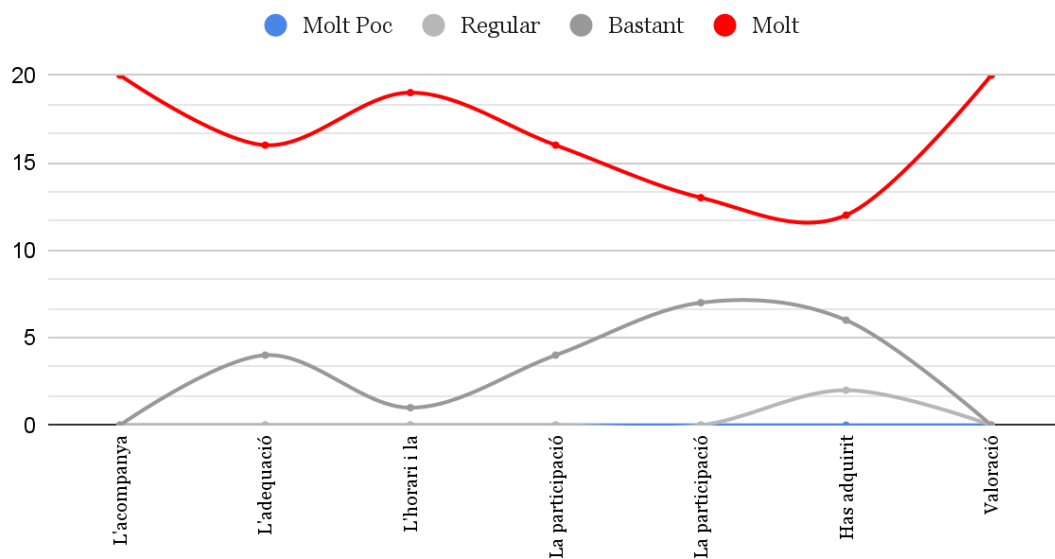
Els mesos amb el nombre més gran de sessions programades són octubre i juliol, arribant a un total de 34 sessions presencials realitzades.

Durant aquest any s'ha fet un total de 87 visites programades, però no hem tingut en compte les cancel·lacions sense prèvia notificació o aquelles que s'han fet via WhatsApp per portar a cap un primer vincle amb el servei i així facilitar l'accés a la presencialitat. Cosa que algunes persones adolescents més joves han tingut dificultats, així i tot, l'eina digital Telegram o WhatsApp ens ha facilitat la comunicació amb ells i elles.

Un dels objectius per l'any 2022 és el de dissenyar un instrument que pugui avaluar el procés de la intervenció amb les persones usuàries i així evidenciar les millores en la gestió emocional. Tanmateix, fins al moment l'únic indicador que tenim ha sigut una avaluació sobre la satisfacció amb el servei i en el següent gràfic podem comprovar l'alta qualificació en tots els aspectes avaluats en una escala de 4 opcions entre "Gens, regular, bastant i Molt".

Valoracions servei Punt Afectes (2021)

Grup de persones joves

L'aspecte pitjor valorat ha sigut l'adquisició de nous recursos i eines per millorar les relacions socials. Hi ha obtingut 3 regulars i 6 bastants. Pensem que això està vinculat a dues raons. Perquè aquesta valoració es fa durant la primera visita, on realment només avaluem de manera diagnòstica i no realitzem intervenció. I l'altre motiu és perquè potser aquestes persones no han acudit al recurs en vers un tema de socialització, per això no tenien expectatives de millorar les seves capacitats en aquest assumpte.

3. ANÀLISI DELS RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Nº total d'hores destinades a les coordinacions realitzades segons tipologia (2021)

Doble Via	SIAD	Ajuntament de Viladecans
5	11	3

- Horaris PUNT AFECTES

Actualment, l'horari establert amb les persones joves és dimarts de 16:00-19:00h i dimecres i dijous de 16:00-20:00h.

- Valoració de les coordinacions

Donat que el servei Punt Afectes depèn del SIAD i aquest del Departament de Benestar Social i Família de l'Ajuntament de Viladecans la coordinació multidisciplinària és important que es doni de forma periòdica. L'objectiu d'aquestes trobades és el d'actualitzar i coordinar les intervencions amb els diferents departaments amb voluntat d'ampliar l'accés del servei per exemple amb tota la comunitat educativa del municipi o Serveis Socials Bàsics.

Així mateix, realitzem coordinacions intraequip entre Cultura, joventut i Orientadores. Aquestes coordinacions s'intenten fer mensualment per poder parlar dels casos més greus i sobretot que les quatre professionals intervinguen a diferents nivells i freqüentment es donen coordinacions informals tan presencials com en línia per tenir la informació actualitzada.

Per últim, cal esmentar que ens reunim periòdicament les tècniques de Doble Via amb l'Ajuntament del mateix municipi amb la finalitat d'abordar temes d'interès en el funcionament del servei, dinàmiques laborals, implementació de nou format de memòria, lliurament de dades recollides, metodologies divulgatives i de comunicació del servei.

Com a proposta de millora, plantejem que, caldria dissenyar una avaluació acurada sobre els procés d'intervenció amb el grup de persones joves per accedir a dades que demostrin l'eficiència de l'espai i així conèixer millor l'evolució de les usuàries. Aquesta avaluació també permetrà veure l'estat de la persona participant i així quan compartim informació amb altres agents podem donar suport a allò que hi trobem més mancances mitjançant les evidències. Com ja esmentàvem abans, actualment s'està realitzant un primer plantejament del Pla d'avaluació aprofitant la mateixa

formació acadèmica de màster en recerca en educació a la UAB de la persona tècnica responsable del servei Punt Afectes amb possibilitats de publicar en una revista científica.

- **Valoració de l'espai**

L'espai s'ha anat adaptant a les necessitats de les usuàries, durant aquesta pandèmia alguns casos s'han pogut realitzar a l'aire lliure aprofitant el parc que tenim davant del recurs. Tot i que de base tenim un mobiliari formal, hem aprofitat les oportunitats que el centre de Can Xic ens ofereix i hem pogut adaptar l'espai privat en una zona de confort amb cadires amples sense disposar de la taula en mig de la intervenció. La sala que s'utilitza com a recurs porta com a nom "espai íntim". Realment s'assoleix aquesta intimitat perquè se situa a l'últim pis de l'edifici i poques vegades es fa servir en el mateix horari per altres activitats, encara que quan això ha succeït s'ha mantingut la privacitat. Les participants fins ara s'han sentit còmodes per poder explicar les seves demandes.

- **Valoració dels recursos materials utilitzats**

Amb relació al material ofert al servei de Punt Afectes, és molt complet i permet el tractament amb les persones joves sense cap inconvenient. Ara mateix s'ha pogut ampliar la col·lecció de llibres amb perspectiva de gènere i ja s'ha fet demanda per part de les participants. Per tant, actualment no es necessita més material afegit.

5. CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA DEL SERVEI

A continuació presentem les següents propostes de millora:

- ✓ L'propament cap a l'equip de Serveis Socials i Departament d'Educació seria òptim amb la finalitat de poder treballar coordinadament i atendre més persones joves del municipi.
- ✓ Cal dissenyar i validar un pla d'avaluació del servei Punt Afectes dirigit a l'atenció socioeducativa i obtenir evidències de les millores de les participants.
- ✓ Consolidar activitats grupals presencials adaptades a les demandes i horaris de les persones usuàries.
- ✓ Establir espais de socialització per aquelles persones que fan una demanda d'activitats de lleure i es troben amb falta d'oportunitats per conèixer gent

nova. Una de les raons del grup de WhatsApp és consolidar el grup digitalment perquè siguin elles mateixes que facin la proposta presencial.

- ✓ És un servei que creiem està donant resposta a les necessitats del grup de persones joves de Viladecans i, per tant, és important continuar oferint l'acompanyament socioeducatiu necessari.